

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-1458
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

07.05/2014
123 adet

40997-4119

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA GK 123

İlgi: 08.04.2014 tarihli ve 43452547-120.00-172386 sayılı yazı

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/40997, İstanbul Milletvekili Umut ORAN'a ait 7/40998, Manisa Milletvekili Sakine ÖZ'e ait 7/40999, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/41000, Aydın Milletvekili Metin Lütfi BAYDAR'a ait 7/41001, Antalya Milletvekili Gürkut ACAR'a ait 7/41002, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/41003, 7/41004, 7/41005, 7/41006, 7/41007, 7/41008, 7/41009, 7/41010, 7/41011, 7/41012, 7/41013, 7/41014, 7/41015, 7/41016, 7/41017, 7/41018, 7/41019, 7/41020, 7/41021, 7/41022, 7/41023, 7/41024, 7/41025, 7/41026, 7/41027, 7/41028, 7/41029, 7/41030, 7/41031, 7/41032, 7/41033, 7/41034, 7/41035, 7/41036, 7/41037, 7/41038, 7/41039, 7/41040, 7/41041, 7/41042, 7/41043, 7/41044, 7/41045, 7/41046, 7/41047, 7/41048, 7/41049, 7/41050, 7/41051, 7/41052, 7/41053, 7/41054, 7/41055, 7/41056, 7/41057, 7/41058, 7/41059, 7/41060, 7/41061, 7/41062, 7/41063, 7/41064, 7/41065, 7/41066, 7/41067, 7/41068, 7/41069, 7/41070, 7/41071, 7/41072, 7/41073, 7/41074, 7/41075, 7/41076, 7/41077, 7/41078, 7/41079, 7/41080, 7/41081, 7/41082, 7/41083, 7/41084, 7/41085, 7/41086, 7/41087, 7/41088, 7/41089, 7/41090, 7/41091, 7/41092, 7/41093, 7/41094, 7/41095, 7/41096, 7/41097, 7/41098, 7/41099, 7/41100, 7/41101, 7/41102, 7/41103, 7/41104, 7/41105, 7/41106, 7/41107, 7/41108, 7/41109, 7/41110, 7/41111, 7/41112, İzmir Milletvekili Aytun ÇIRAY'a ait 7/41113, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/41114, 7/41115, 7/41116, 7/41117, 7/41118, 7/41119 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :
1-Önerge Görüşleri (31 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

**:Aytun ÇIRAY
İzmir Milletvekili**

Esas No

:7/41113

Zeytinyağı, bitkisel yağlar içinde katma değeri en yüksek yağ türü olduğundan özellikle ürün temininde zorluk çekilen yıllarda sahtecilikte artmaktadır. Kamuoyunda tağşiş olarak bilinen ve genelde zeytinyağlarına belli ölçüde (genellikle yüzde 10) kanola, mısır veya ayçiçek yağı gibi daha ucuz yağlar karıştırılarak elde edilen yağlar veya farklı niteliklere sahip zeytinyağlarının karıştırılıp nitelikli zeytinyağı gibi satılması da tağşişe olarak ifade edilirken; son yıllarda yapılan 'kolon sızması' da yeni bir zeytinyağı sahtekarlığı olarak biliniyor. Bu yöntemde de asidi yüksek, kötü koku ve görüntüye sahip yağlar, ısıtılma işleminden geçirilerek sızma yağ standartlarına getiriliyor ve sızma zeytinyağı olarak satılıyor. TARİŞ Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Başkanı Cahit Çetin'de zeytinyağının bitkisel yağlar içinde katma değeri en yüksek yağ türü olduğuna dikkati çekerek, "Özellikle ürün temininde zorluk çektiğimiz yıllarda sahteciliğinde arttığına dikkat çekerek zeytinyağında 2013'te 200 bin ton üretim yapıldığını ve bu sene yaklaşık 140 bin ton zeytinyağı üretimi olduğunu belirterek Türkiye, zeytinyağı gibi bir potansiyeli olmasına rağmen yılda ortalama 3 milyar dolarlık sıvı yağ ithal ediyor. Bu günahıdır, Türk çiftçisi artık kendi öz kaynaklarına ve değerlerine dönmelidir diyerek Türkiye'de zeytinyağının geldiği noktayı gözler önüne sermiştir.

Ülkemizde maalesef tam anlamıyla bir gıda terörü vardır. Sahtecilik yapan firmaların deşifre edilmesi, duyurulması yerinde bir uygulamadır ancak zeytinyağı üreticisinin kalıcı çözüme ihtiyacı vardır, insan sağlığı tehdit eden tağşiş ve sahtecilikten şiddetle kaçınılması gerekmektedir.

SORU 1) Katkılı ürün ve taklitte vatandaşın bariz bir şekilde aldatıldığının farkında değil misiniz?

SORU 2) Zeytinyağı sahtekârlıklarına karşı Bakanlığınız ne gibi tedbirler almıştır? Bununla ilgili ne gibi cezai yaptırımlarınız bulunuyor? Vatandaş nasıl koruyorsunuz?

SORU 3) 2012-2013 yıllarında Suriye'den kaçak yolla ülkemize giren zeytinyağı miktarı ne kadardır?

SORU 4) Yakalanan kaçak zeytinyağları nerelerde kullanılmıştır? Cezai bir yaptırım uygulanmış mıdır?

SORU 5) İnsan sağlığıyla oynamanın terörden ne farkı vardır?

SORU 6) Zeytin ve zeytinyağı konusunda üretim maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle diğer Akdeniz ülkeleri ile rekabet etmemiz neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Bakanlığınızın bu konuda bir çalışması var mıdır?

SORU 7) Rekoltenin düşük olduğu olağanüstü durumların yaşandığı yıllarda üreticiyi korumak adına yüzde 8'lik KDV'nin zeytinyağından muaf tutulması hususunda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?

SORU 8) AB üyesi ve Akdeniz ülkelerinde olduğu gibi üreticiye stok ve destek yardımı yapma yönünde bir çalışmanız var mı?

SORU 9) Zeytincilik konusunda 2009 yılında 5 yıllık bir strateji ile Bakanlığınız tarafından belirlenen hedeflerin ne kadarını tamamladınız?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9) Bakanlığımız; gıdaların üretim, işleme ve dağıtım aşamalarında gıda güvenirliliği ve hijyen kuralları ile ilgili 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve Türk Gıda Kodeksine uygunluk çerçevesinde denetimler yapmaktadır. Risk esasına dayalı olarak yürütülen söz konusu denetim ve kontrollerin yanı sıra, şüphe ve şikâyet

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

üzerine, 174 ALO GIDA Hattı başvuruları ve BİMER kapsamında denetimler sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın 2014 Yılı Gıda Kontrol Planında zeytinyağı ile ilgili serbest asitlik, peroksit değeri, ultraviyole ışığında özgül soğurma, yağ asidi metil esterleri (FAME) ve etil esterleri (FAEE) toplamı, yağ asitleri kompozisyonu, sterol kompozisyonu, trans yağ asitleri, eritrodiol ve uvaol, mumsu maddeler ve tohum yağlarının tespiti analizleri yer almaktadır. Adı geçen analizler yapılarak zeytinyağlarının Türk Gıda Kodeksine uygun olup olmadığı ve taklit ve tağşiş yapıp yapılmadığı tespit edilebilmektedir.

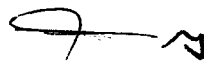
Türk Gıda Kodeksine uygun olmayan ve taklit ve tağşiş yapıldığı tespit edilen firma ve ürünler hakkında ise; 5996 sayılı Kanun kapsamında yasal işlem uygulanmaktadır. İç piyasada satışa sunulan zeytinyağlarının mevzuata uygunluğunun denetlenmesi amacıyla Ülke genelinde denetim ve kontrol programları yürütülmektedir.

81 İl Müdürlüğümüz kaçak zeytinyağına yönelik olarak denetimlerin sıklaştırılması ve gerekli önlemlerin alınması hususunda talimatlandırılmış olup, zeytinyağlarında fatura ve izlenebilirlik yönünden yapılan denetimlerde kaçak zeytinyağı ile ilgili olarak herhangi bir olumsuzluk tespit edilmemiştir.

Vergilendirme konusu Maliye Bakanlığı'nın görev ve çalışma alanında bulunmaktadır.

Bakanlığımızca zeytin üretimimizin geliştirilmesi amacıyla önemli çalışmalar yürütülmekte olup, bu kapsamdaki bazı faaliyetlerimiz şu şekildedir;

- Zeytinciliğimizin ve zeytin üreticilerimizin desteklenmesi amacıyla 1998 yılından bu yana üreticilere zeytinyağı için kilogram başına destekleme primi ödemesi yapılmaktadır. 2014 yılında 2013 yılı ürünü için zeytinyağı destekleme primi bir önceki sezon ürününe göre %40 oranında artırılarak 70 Kr /Kg olarak belirlenmiştir.
- Dünya standartlarında ve ihracat kalitesinde zeytin yetiştiriciliğine uygun tür ve çeşitler ile kapama modern bahçe tesislerinin gerçekleştirilmesi amacıyla 2005 yılından itibaren yeni tesis edilen zeytin bahçelerine sertifikalı fidan desteği verilmektedir. Bu çerçevede, 2012 yılı için sertifikalı ve standart yağlık zeytin çeşitlerinde 10 dekar ve üzeri bahçe tesisine dekara 50-100 TL fidan desteği verilmektedir.
- Üretim girdilerinin desteklenmesi kapsamında, zeytin üreticilerine mazot, gübre ve toprak analizi destekleri verilmektedir. 2014 yılında üreticilere dekara 4,3 TL mazot, 5,5 TL kimyevi gübre ve 2,5 TL toprak analizi desteklemesi ödemesi yürütülmektedir.
- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı çerçevesinde, depolama, ürün işleme paketleme, ambalajlama, sulama ile makine-ekipman alımı konularında %50 hibe desteği sağlanmaktadır.
- Zeytin üreticilerimize, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından tarımsal kredi cari faiz oranlarından, tarımsal sulama sistemleri için %100, diğer üretim konularında ise (iyi tarım uygulamaları, standart fidan yurt içi üretimi/kullanımı, tarımsal mekanizasyon vb.) değişen oranlarda indirimli tarımsal kredi kullandırılmaktadır.
- AR-GE destekleri ile zeytincilikte projeli çalışmalar yapılmakta ve yeni gelişmelerin önü açılmaktadır.
- Zeytin ve zeytinyağında mevcut politikaların geliştirilmesi için Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) 2007 yılında kurulmuştur. Konsey tarafından ürün rekolte tespit çalışmaları yapılmaktadır.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Dünya’da zeytin ve zeytinyağı sektöründe rekabet gücünün artırılması amacıyla, ülkemizin 1998 yılında üyeliğinden ayrıldığı Uluslararası Zeytin Konseyi’ne 2010 yılında tekrar üye olunması sağlanmış ve zeytinciliğimiz dünyaya açılmıştır.
- Zeytin/zeytinyağının depolanması hizmetini sunan lisanslı depo işletmelerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla “Zeytin Lisanslı Depo Yönetmeliği” ile “Zeytinyağı Lisanslı Depo Yönetmeliği” 4 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 2004-2014 hedefleri arasında yer alan kişi başına zeytinyağı tüketiminin artırılması hedefi doğrultusunda, 2004-2012 döneminde kişi başı zeytinyağı tüketimi %100’lük artış ile 2,1 kg’a ulaşmıştır.
- Zeytinyağının hem iç ve hem dış tüketiminin artırılmasına yönelik tanıtım çalışmaları, Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi ve Uluslararası Zeytin Konseyi ve ilgili Bakanlıkların işbirliği çerçevesinde yürütülmektedir.
- Zeytinyağı kalite kriterlerinin korunması amacıyla AB ve UZK’ya uyumlu Zeytinyağı ve Prina Yağı Tebliği kapsamında gerekli düzenlemeler yapılarak taklit ve tağşiş ile mücadelenin yasal zemine oturtulması sağlanmıştır.
- Tarımsal danışmanlık sistemine dahil olan ve kriterleri taşıyan her tarımsal işletmeye 600 TL destekleme ödemesi yapılmaktadır.
- Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları gerçekleştiren çiftçilere; çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen bir tarımsal üretimin yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda sürdürülebilirlik, izlenebilirlik ve gıda güvenliğinin sağlanması amacıyla; 2014 yılında, organik tarım uygulamaları yapan çiftçilere dekara 70 TL, iyi tarım uygulamaları yapan çiftçilere 25 TL destekleme ödemesi gerçekleştirilmektedir.
- Türkiye Tarım Havzalarının Belirlenmesine İlişkin Kararda belirtilen havzalarda; kütü pamuk, yağlık ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola, dane mısır, aspir, zeytinyağı, buğday, arpa, çavdar, tritikale, yulaf, çeltik, kuru fasulye, nohut ve mercimek ürünlerinin satışına dayalı olarak yürütülmekte olan fark ödemesi desteği, 2014 yılı ürünü için, ürününün satışını yapmayarak 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu ve mevzuatı çerçevesinde lisanslı depoya emanet eden üreticilerin de söz konusu desteklemeden yararlanabilmesi amacıyla mevzuat hazırlıkları çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen bu çalışmalar ve destekler sonucunda;

- 2009/2010 sezonunda 778 Bin hektar olan zeytin üretim alanı, 2012/2013 sezonunda %5 artarak 814 Bin hektara,
- 2009/2010 sezonunda 154 Milyon adet olan zeytin ağacı sayısı, 2012/2013 sezonunda %3 artarak 158 Milyon adede,
- 2009/2010 sezonunda 460 Bin ton olan sofralık zeytin üretimi, 2012/2013 sezonunda %4 artarak 480 Bin tona,
- 2009/2010 sezonunda 831 Bin ton olan yağlık zeytin üretimi, 2012/2013 sezonunda %56 artarak 1,3 Milyon tona,
- 2009/2010 sezonunda 147 Bin ton olan zeytinyağı üretimi, 2012/2013 sezonunda %37 artarak 201 Bin tona yükselmiştir.
- 2009/2010 sezonunda 19 Bin ton olan zeytinyağı ihracatı, 2012/2013 sezonunda %384 artarak 92 Bin tona yükselmiştir.
- 2009/2010 sezonunda 72 Bin ton olan sofralık zeytin ihracatı, 2012/2013 sezonunda %7 artarak 77 Bin tona yükselmiştir.

